

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 21P/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123204647
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Vozárová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123204647.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Monikou Vozárovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: Z. F., X.. XX.XX.XXXX, a F. F., X.. XX.XX.XXXX, obe deti bytom M. V., L. XX, V., zastúpené opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave, deti matky: H. F., X.. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, V., t.č. bytom E.. H. XX, Z., a otca: H. F., X.. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/X, V., o návrhu navrhovateľov: C. K., X.. X.XX.XXXX, a E. K., X.. XX.X.XXXX, obaja bytom P. XXX, na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého Z., X.. XX.XX.XXXX a maloletú F., X.. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom navrhovateľom C. K., X.. XX.XX.XXXX a E. K., X.. XX.XX.XXXX, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia.

II. Navrhovatelia sú oprávnení maloletého Z. a maloletú F. zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého Z. a na výživu maloletej F. na každé dieťa sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého Z. a na výživu maloletej F. na každé dieťa sumou 40 eur mesačne, vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

V. Týmto súd mení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 11P/21/2021-113 zo dňa 10.08.2021 vo výroku VIII., IX., X.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa návrhom doručeným súdu dňa 09.06.2023 domáhali zverenia maloletého Z. a maloletej F. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom ako manželom, ktorí budú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. S tým, že navrhovatelia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Matke a otcovi navrhli uložiť povinnosť platiť výživné v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Navrhovatelia svoj návrh odôvodnili tým, že maloleté deti pochádzajú z manželského vzťahu matky a otca, matka je bývala švagriná a maloleté deti sú synovec a neter. Nad maloletými deťmi Z. C. F. bola rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 5P/23/2015 -

40 zo dňa 07.09.2015 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala v Centre pre deti a rodiny G. J., P. XXX/X E.. Na základe rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 19P/137/2020 - 76 zo dňa 23.11.2020, právoplatného dňa 23.12.2020, bolo zmenené zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti, ktorá sa doposiaľ vykonáva v Centre pre deti a rodiny V., L. XX, XXX XX V.. Navrhovatelia návrh podali z dôvodu, že ostali v rodinnom dome sami, ich deti sú už samostatné, majú vlastné rodiny, tak sa navrhovatelia rozhodli, že by chceli dať Z. C. F. vlastný domov. Deti poznajú od narodenia, sú s nimi v pravidelnom kontakte, chodievali k navrhovateľom na krátkodobé, víkendové a sviatkové pobyty. Pravidelne sa navrhovatelia o deti zaujímali prostredníctvom sociálnych pracovníkov CDR V., zaujímali sa o ich prospech v škole, ako sa im darí, čo majú nové, pýtali sa či niečo nepotrebujú. Navrhovatelia majú s deťmi vytvorený veľmi pekný vzťah, ktorý je postavený na vzájomnej dôvere. Začiatkom tohto roka navrhovateľom obmedzili kontakt s deťmi len na osobné stretnutia v prostredí CDR V. z dôvodu, že chceli dať šancu matke, aby sa zblížila so svojimi deťmi, ktoré od umiestnenia nevidela, nekontaktovala sa s nimi. Matka mala dostať dostatočný priestor aby sa s deťmi zblížila, pričom deti ju odmietali a matka znova zlyhala, o čom svedčí aj to, že sa v poslednej dobe neozýva a nechodila na pozvané stretnutia v CDR V.. Neprišla ani na prvé sväté primanie F.. Svoju účasť nijako neospravedlnila, vôbec sa nekontaktuje na deti v CDR ani s nami nie je v kontakte. Matka nie je schopná sa o deti postarať, keďže v živote nepracovala a nemá ani záujem sa zamestnať. O otcovi detí nemajú navrhovatelia žiadne informácie, vedľa, že sa taktiež vôbec nekontuje na svoje deti, údajne by sa mal zdržiavať niekde v Českej republike. Starší súrodenci Z. C. V. sú zverení do NOS starej matky z otcovej strany H. F., nar. X.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 5P/60/2014 - 108 zo dňa 23.3.2015, právoplatného dňa 9.4.2015. U navrhovateľov by mali deti zabezpečený pravidelný kontakt so svojimi staršími súrodencami. Z priebežnej komunikácie so školou v H. majú prisľúbené od pána riaditeľa, že by Z. C. F. prijal do ich školy. Cez letné prázdniny majú navrhovatelia v pláne si deti zobrať na pobyt. Z. C. F. sú o všetkom informovaní a veľmi sa potešili tejto informáciou, sú naklonení zvereniu do náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Súdu sa nepodarilo zistiť skutočný pobyt otca, preto bol návrh otcovi doručený podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Otec sa k návrhu navrhovateľov písomne nevyjadril.

3. Matka sa k návrhu navrhovateľov písomne nevyjadrila.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, matky, oboznámením s návrhom navrhovateľov, oznámením Sociálnej poisťovne č. I. 16, oznámenie ÚPSVaR č. I. 19, odpoveďou ÚPSVaR č. I. 24, potvrdením H.. P. č. I. 26, potvrdením MUDr. J. L. č. I. 27, výpismi z účtu č. I. 28-36, potvrdením o príjme, lekársnym nálezom MUDr. H., faktúrou SPP, potvrdením o príjme navrhovateľa, faktúrou ZSE, životnou poisťou, správou ÚPSVaR č. I. 37, správou ÚPSVaR Galanta č. I. 38, výplatnou páskou matky, odpoveďou na lustráciu v Registri obyvateľov, odpoveď na lustráciu v Sociálnej poisťovni, výpočtom čistej mzdy podľa mzdovej kalkulačky, odpoveďou na lustráciu v Registri obyvateľov otca mal. detí, odpoveďou na lustráciu v ZVJS, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni otec, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 11P/21/2021 a z neho rozsudkom č. I. 113, č. I. 86, 88, 95, ako aj s obsahom celého spisového materiálu, keď pojednával v zmysle ustanovenia § 31 Civilného mimosporového poriadku v neprítomnosti otca, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil ani nepožiadaval o odročenie pojednávania a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

5. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu trvá. Maloleté deti sú v príbuzenskom vzťahu synovec a neter. Navrhovatelia bývajú v rodinnom dome na adrese P. XXX, kde majú pripravené podmienky pre maloleté deti, ktorú už u nich od prázdnin. Nastúpili do školy do H.. Navrhovateľka je plne spôsobilá na právne úkony, jej zdravotný stav je dobrý. Navrhovateľka je zamestnaná a jej čistý mesačný príjem je 590 Eur a príležitostne brigáduje počas sezóny na zbere jahôd. Iný príjem nemá. Rodinný dom majú v BSM. Výdavky sú pôžička 287 Eur, 31 Eur, telefón 38 Eur, električka 41 Eur, plyn 100 Eur, vodné - stočné 35 Eur/štvrtročne. Deti nastúpili do ZŠ v H., mal. Z. navštevuje 5. ročník ZŠ, R. Z.Á. sú primerané výdavky bežné k veku. Výdavky sú na Z. na stravu v škole 38 Eur, telefón 10 Eur mesačne, cestovné 2 Eurá denne, ZRPŠ 25 Eur/ročne, strava v domácnosti 150 Eur, oblečenie + obuv 300 Eur/pol rok, kozmetika a drogeria 20 Eur, zdravotný stav Z. je dobrý. Lukáš bude mať v novembri nové okuliare výdavok to bude vyše 100 Eur. Mal. Z. navštevuje cyklistický krúžok a platí sa 15 Eur mesačne. Navrhovatelia mu kúpili bicykel v sume 120 Eur, prilba stála 40 Eur, oblečenie 30 Eur. Maloletá F. nastúpila do 4. ročníka ZŠ H.. Výdavky má na stravu v škole v škole 38 Eur, telefón 10 Eur mesačne, cestovné 2 Eurá denne, ZRPŠ 25 Eur/ročne, strava v domácnosti 150 Eur, oblečenie + obuv 300 Eur/pol

rok, kozmetika a drogéria 20 Eur. Zdravotný stav mal. F. je dobrý, bude mať menené dioptrické okuliare a výdavok bude okolo 100 Eur. Navštevuje krúžok jazdenie na koni a jedna jazda stojí 25 Eur/týždenne. Deťom sa u navrhovateľov páči, sú spokojné a chcú u nich zostať. Navrhovateľka nemá vedomosť, kde sa otec detí nachádza.

6. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu trvá. Bývajú spolu s manželkou v rodinnom dome v P., dom je v BSM. V domácnosti majú vytvorené vhodné podmienky pre deti. Deti sú u nich od leta, každé má vlastnú izbu. Navrhovateľ je plne spôsobilý na právne úkony, zdravotný stav má dobrý. Navrhovateľ je zamestnaný vo O. Y. V. ako technik údržby a jeho čistý priemerný mesačný príjem je cca 2000 eur. Brigádniccky si už neprivyrába, iný príjem nemá. Výdavky na domácnosť sú zhodné ako uviedla manželka, navyše platí pôžičku v sume 322 Eur a platí si životnú poisťku v sume 80 Eur mesačne, telefón 30 eur, internet 30 Eur. Čo sa týka výdavkov na deti, pridrižiava sa toho čo uviedla manželka. Deti zobrali aj na dovolenku. Deti sú veľmi spokojné u navrhovateľov, chcú u nich zostať. Navrhovateľ nemá vedomosť, kde sa otec detí nachádza.

7. Matka na pojednávaní uviedla, že súhlasí so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Matka býva v podnájme v rodinnom dome vo vlastníctve jej rodičov, býva s deťmi X. C. E.. Rodičom prispieva na bývanie sumou 200 Eur za nich troch. Matka má exekúciu a mesačne jej strhávajú 444,80 Eur, okrem toho platí škôlku 16 Eur mesačne, stravu 44 Eur, ZRPŠ 50 Eur, pranie v škôlke 25 Eur ročne. E. navštevuje 1. ročník ZŠ, je autista, matka platí družinu v sume 12 Eur mesačne, telefón 70 Eur, kredit 8 Eur mesačne, strava 20 eur, je to kredit na pol roka, učebnice 13,50 Eur, pracovné zošity 10 Eur, ZRPŠ 17 Eur. Matka nevlastní nehnuteľnosť, je zdravá, nedopláca nič na lieky. Ostatné výdavky má len bežné. U seba má mal. E. C. X., Z. R. V. sú zverené do NOS starej matky. Spolu má matka 6 vyživovacích povinností. Výživné platí podľa rozsudku. Matka je zamestnaná od 01.06.2023 na trvalý pracovný pomer u zamestnávateľa H. Z. a jej čistý mesačný príjem je 1000 Eur, ale z toho jej zamestnávateľ strháva exekúciu na výživné vo výške 444 Eur. Matka si uplatňuje aj daňový bonus a poberá aj prídavok na deti 120 eur dokopy. Matka navrhuje, aby jej súd uložil povinnosť prispievať na mal. deti sumou 30% zo sumy životného minima. Matka si chce požiadať o pridelenie nájomného bytu, kde budú mesačné výdavky okolo 200 Eur. Aktuálne v sume 200 eur prispievam na bývanie rodičom, v tomto majú aj stravu. O otcovi detí nemá žiadnu informáciu, nevie kde sa nachádza. Volali jej aj policajti kvôli otcovi z dôvodu, že je voči nemu vedené trestné stíhanie pre zanedbanie povinnej výživy. Nekontaktuje ani deti a výživné neplatí.

8. Procesná opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že navrhujú maloleté deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti a určiť výživné obom rodičom primerané ich možnostiam a schopnostiam a aby výživné poukazovali na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

9. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/21/2021 vyplýva, že Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 11P/21/2021 -113 zo dňa 10.08.2021 rozviedol manželstvo rodičov a zároveň nariadil nad maloletými Z. C. F. ústavnú starostlivosť v Detskom domove V., L. XX, V., matke uložil povinnosť platiť na výživu maloletých detí na každé dieťa sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletých detí na každé sumou 40 eur, a to vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny V., L. XX, V., čím zmenil rozsudok Piešťany č.k. 5P/23/2015-40 zo dňa 07.09.2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 19P/137/2020-76 zo dňa 23.11.2020 v časti týkajúcej sa ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi Z. C. F. vrátane určenia výživného. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že v prípade maloletých detí Z. C. F. bolo dôvodné, aby zostali v ústavnej starostlivosti v CDR V., kde sa dlhodobo nachádzajú, keďže v súčasnosti nemajú rodičia vytvorené rodinné a sociálne pomery, aby mohli vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Z uvedeného dôvodu súd rozsudkom nariadil nad maloletými deťmi Z.Á. C. F. na čas po rozvoze ústavnú starostlivosť s ich umiestnením do Centra pre deti a rodiny V., L. XX, V.. Súd mal za to, že v súčasnosti nie je v možnostiach a schopnostiach matky platiť vyššie výživné, keďže sa nachádza na rodičovskej dovolenke s najmladším dieťaťom a je bez príjmu. Pokiaľ ide o určenie výšky výživného, bolo potrebné prihliadať na to, že otec z vlastnej iniciatívy a bez preukázania relevantného dôvodu ukončil pracovný pomer, pričom následne sa nikde nezamestnal, ale zostal bez príjmu. Na takéto jeho správanie súd s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 ZR nahliadal ako na vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Súd preto dospel k záveru, že ak by otec bezdôvodne neukončil pracovný pomer u bývalého zamestnávateľa, bolo by v jeho schopnostiach a možnostiach dosahovať čistú mesačnú mzdu vo výške 1.171,20 eura a je potrebné z nej vychádzať.

Z potencionálneho čistého príjmu otca vo výške 1.171,20 eura mesačne by bol otec schopný plniť vyživovaciu povinnosť na každé zo svojich šiestich maloletých detí v rozmedzí od 20 do 25% z čistého príjmu, čo predstavuje v súdnej praxi ustálený rozsah vyživovacej povinnosti z príjmu povinného rodiča na všetky jeho vyživovacie povinnosti. Súd určil výživné na dolnej hranici uvedeného rozmedzia (240,- eur na všetky jeho vyživovacie povinnosti), keď vzhľadom na vek maloletých detí považoval za potrebné ponechať priestor na zvýšenie výživného v budúcnosti. Vzhľadom na uvedené určil súd otcovi výšku výživného na každé z maloletých detí v sume 40,- eur mesačne (240,- eur / 6 detí).

10. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

11. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

12. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

15. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>>.

18. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto

zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>> druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

21. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

22. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

23. Podľa § 63 ods. 1,2,3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (2). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (3).

24. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 11P/21/2021 -113 zo dňa 10.08.2021 manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol a zároveň nariadil nad maloletými Z. C. F. ústavnú starostlivosť v Detskom domove V., L. XX, V. z dôvodu, že matka ani otec nemali vytvorené rodinné a sociálne pomery, aby mohli vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti, preto bolo dôvodné, aby zostali v ústavnej starostlivosti v CDR V., kde sa dlhodobo nachádzali na základe rozsudku Piešťany č.k. 5P/23/2015-40 zo dňa 07.09.2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 19P/137/2020-76 zo dňa 23.11.2020.

V konaní bolo nesporné, že matka nemá s maloletým Z. C. H. F. vytvorený vzťah, tento sa jej nepodarilo vytvoriť ani v spolupráci s CDR V. a s deťmi sa prestala kontaktovať. Matka teda nemôže prevziať deti do svojej osobnej starostlivosti. Otec je na neznámom mieste, o deti vôbec neprejavuje záujem, nekontaktuje ich, neplatí výživné.

Navrhovatelia sú v príbuzenskom vzťahu s maloletými deťmi, maloleté deti sú ich synovec a neter a poznajú sa od narodenia. Navrhovatelia sú s deťmi v pravidelnom kontakte, zaujímajú sa o ne, maloleté deti chodia k navrhovateľom na víkendové a sviatkové pobyty. Navrhovatelia majú s deťmi vytvorený

pekny vzťah postavený na vzájomnej dôvere. Maloleté deti sa vyjadrili, že na pobyty k navrhovateľom sa veľmi tešia, navrhovateľku ľúbia, verbalizovali túžbu byť s navrhovateľmi a tráviť u nich čas.

Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej preukázané, že navrhovatelia sú plne spôsobilí na právne úkony, obaja sú zamestnaní, bývajú v rodinnom dome, v ktorom majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloleté deti, čo vyplynulo aj zo správy ÚPSVaR z prešetrených pomerov, podľa lekárskeho potvrdení im ich zdravotný stav umožňuje zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovatelia spĺňajú všetky podmienky stanovené v § 45 ods. 1 Zákona o rodine, v ich starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. So zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov súhlasila aj matka aj procesný opatrovník. Vzhľadom na vykonané dokazovanie s poukazom na citované zákonné ustanovenie dospel súd k záveru, že v záujme maloletého Z. C. H. F. je zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, preto súd návrhu navrhovateľov vyhovel a maloletého Z. a maloletú F. zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov navrhovateľov.

Súd v rozhodnutí vymedzil navrhovateľom rozsah práv a povinností k maloletým deťom tak, že navrhovatelia sú povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia a sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

27. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o jeho zverení do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká. Súd preto v rozhodnutí, ktorým zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov určil matke a otcovi povinnosť platiť na výživu maloletých detí a to matke na každé dieťa v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, keď z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že matka býva s maloletými deťmi X. C. E. v rodinnom dome vo vlastníctve jej rodičov, ktorým na bývanie prispieva sumou 200 eur mesačne. Navrhovateľka poberá prídavky na dve deti s sumou 120 eur mesačne, od 01.06.2023 je zamestnaná a jej čistý priemerný mesačný príjem je vo výške 1.000 eur, z uvedenej sumy jej zamestnávateľ vykonáva exekučné zrážky za dlžné výživné vo výške 444, 80 eur mesačne, na účet je matke vyplatená suma 574 eur. Matka má vyživovaciu povinnosť k šiestim deťom, preto súd matke uložil povinnosť platiť výživné na maloleté deti v minimálnej výške.

28. Otcovi súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého Z. a na výživu maloletej F. na každé dieťa sumou 40 eur mesačne. Pri určovaní výživného súd vychádzal z toho, že v konaní sp. zn. 11P/21/2021 súd prihliadal na to, že otec z vlastnej iniciatívy a bez preukázania relevantného dôvodu ukončil pracovný pomer, pričom následne sa nikde nezamestnal, ale zostal bez príjmu a na takéto jeho správanie súd s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 ZR nahliadal ako na vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania z ktorého dôvodu dospel k záveru, že ak by otec bezdôvodne neukončil pracovný pomer u bývalého zamestnávateľa, bolo by v jeho schopnostiach a možnostiach dosahovať čistú mesačnú mzdu vo výške 1.171,20 eura a je potrebné z nej vychádzať. Z potencionalneho čistého príjmu otca vo výške 1.171,20 eura mesačne by bol otec schopný plniť vyživovaciu povinnosť na každé zo svojich šiestich maloletých detí v rozmedzí od 20 do 25% z čistého príjmu, čo predstavuje v súdnej praxi ustálený rozsah vyživovacej povinnosti z príjmu povinného rodičia na všetky jeho vyživovacie povinnosti. Súd v uvedenom konaní určil výživné na dolnej hranici uvedeného rozmedzia (240 eur na všetky jeho vyživovacie povinnosti), keď vzhľadom na vek maloletých detí považoval za potrebné ponechať priestor na zvýšenie výživného v budúcnosti. Vzhľadom na uvedené určil súd otcovi výšku výživného na každé z maloletých detí v sume 40 eur mesačne (240 eur : 6 detí). Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že otec sa od uvedeného rozhodnutia nezamestnal, z odpovede ÚPSVaR a Sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že otec nepoberá žiadne dávky a zároveň otec nepreukázal, že by na jeho strane došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodnila určenie výživného v inej výške, preto súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého Z. C. X. Y. H. F. na každé dieťa sumou 40 eur mesačne na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

29. Týmto súd zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 11P/21/2021-113 zo dňa 10.08.2021 vo výroku VIII., IX., X., ktorým súd naposledy rozhodol o náhradnej starostlivosti.

30. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď v konaniach podľa Civilného

mimosporového poriadku je náhrada trov konania v zásade vylúčená a neuplatňuje sa princíp úspechu ani zavinenia, pričom súd možnosť priznať náhradu trov konania v zmysle § 53 a nasl. Civilného mimosporového poriadku nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Proti tomuto rozhodnutiu by odvolanie podané starou matkou a matku maloletej matky nebolo právne účinné, nakoľko stará matka a matka maloletej matky sa po vyhlásení a odôvodnení tohto rozsudku práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.